

1. Să presupunem că se aprobă un credit ( $C_0$ ) de 10.000 RON de către Banca Națională. Acesta se constituie ca un depozit ( $D_0$ ) la banca unde debitorul are un cont deschis.

$C_0 = D_0 = 10.000$  RON Se creează astfel monedă prin canalul creditării. Băncile creează monedă nu **tipărint** mai multe bancnote, ci, fiindcă populația/firma, este dispusă să accepte promisiunile băncii drept plată.

2. Depozitul nou creat poate fi transformat în bancnote sau utilizat pentru plata anumitor obligații către terți. Astfel, depozitul inițial se constituie ca o nouă sursă de creditare pentru băncile comerciale unde terții au deschise conturile

$$D_0 = C_1$$

**Întrebare: pot băncile să creeze oricâtă monedă și-ar dori?**

Capacitatea de creditare a sistemului bancar este reglementată de Rata Rezervelor Obligatorii

RRO( $r$ ) reprezintă procentul din rezervele totale ale băncii pe care trebuie să le păstreze sub formă de numerar sau în conturile sucursalelor Băncii Centrale

Exemplu:

1. Dacă o bancă comercială are conturi curente de 1.000.000 RON, în condițiile unei RRO de  $r=10\%$ , trebuie să constituie o rezervă  $R_0=100.000$ RON, diferența fiind utilizată pentru obținerea de profit prin creditare sau investiții

a.  $D_0=1.000.000$  RON  $\rightarrow R_0 = 100.000$  RON  $\rightarrow C_0 = 900.000$  RON

b.  $D_1 = 900.000 \text{ RON} \rightarrow R_1 = 90.000 \text{ RON} \rightarrow C_1 = 810.000 \text{ RON}$

c.  $D_2 = 810.000 \text{ RON} \rightarrow R_2 = 81.000 \text{ RON} \rightarrow C_2 = 729.000 \text{ RON}$

.

.

.

.

.

.

**$D_n = 10.000.000$**

**$R_n = 1.000.000$**

**$C_n$**

Procesul de creare monetară prin creditare poate continua pâna când suma rezervelor constituite ( $R_1 + R_2 + R_3 + \dots + R_n$ ) egalează valoarea depozitului inițial  $D_0 = 1.000.000$

$$D_0 \leq \sum_{i=1}^n R_i$$

**Moneda nou creată  $D_n = 1/r \times D_0 = 1/0.1 \times 1.000.000 = 10.000.000$**

2. Se constituie un depozit inițial  $D_0$  în valoare de 5000 RON. Care este dimensiunea monedei nou create în condițiile unei RRO de 20%?
  - 2.1 Ce se întâmplă dacă  $r$  crește cu 5%?
  - 2.2 Dar dacă se reduce la 15%?
3. Un individ extrage din contul curent 1000 RON, pe care îi păstrează în numerar. Ce se întâmplă cu  $M_1$ ? Dar cu  $M_2$ ?
4. Un individ folosește 10.000 RON din contul curent pentru a constitui un depozit la termen, cu scadența de 2 ani. Ce se întâmplă cu  $M_1$ ? Dar cu  $M_2$ ?
5. Un investitor cumpără acțiuni la firma X, în valoare de 10.000 RON, folosind banii din contul curent. Ce se întâmplă cu  $M_1$ ? Dar cu  $M_2$ ?
6. Un investitor desființează un depozit în valoare de 15.000 RON înainte de termenul de scadență și cumpără titluri financiare. Ce se întâmplă cu  $M_1$ ? Dar cu  $M_2$ ?

7. Un investitor vinde titlurile financiare din portofoliu, în valoare de 20.000RON, crează un depozit la termen în valoare de 17.500 RON și diferența o păstrează în numerar. Ce se întâmplă cu M1? Dar cu M2?
8. Banca Națională a României cumpără obligațiuni de pe piața financiară internă în valoare de 10 mil. Ron. Ce se întâmplă cu Masa Monetară, cu M1 și M2? Dar cu rata dobânzii?
9. Banca Națională a României vinde obligațiuni publice pe piața financiară internă în valoare de 5 mil. Ron. Ce se întâmplă cu Masa Monetară, cu M1 și M2? Dar cu rata dobânzii?
10. Dacă BNR crește rata de scont de la 10% la 15%
  - a. Capacitatea de creditare a Băncilor Comerciale crește
  - b. Capacitatea de creditare a Băncilor Comerciale scade
  - c. Rata dobânzii scade cu 5%
  - d. Rata dobânzii crește cu cel puțin 5%
  - e. Nu este afectat procesul de creație monetară
  - f. Unele bănci dau faliment iar deținătorii de depozite la termen pierd banii
11. Dacă BNR reduce rata de scont de la 10% la 5%
  - a. Capacitatea de creditare a Băncilor Comerciale crește
  - b. Capacitatea de creditare a Băncilor Comerciale crește
  - c. Rata dobânzii scade cu 5%
  - d. Rata dobânzii crește cu cel puțin 5%
  - e. Nu este afectat procesul de creație monetară

